

Marktplatz Rynek

Ostseite des Marktplatzes, um 1910. Auf dem Foto links das Geschäfts- und Wohnhaus von Paul Thiel, später das Lebensmittelgeschäft Thams & Garms (Markt 10). Das große Haus in der Mitte der Ostseite (Markt 11) beheimatete im Erdgeschoss das Geschäft *Kaiser's-Kaffee* (unter den Kolonnaden links) und das Hotel *Deutsches Haus* (Inh. Bruno Steffen). Das Haus rechts daneben, an der Ecke des Marktplatzes und der späteren Hindenburgstrasse (Markt12), diente in den 30er Jahren als Geschäfts- und Wohnhaus von Bernhard Leiber (Modewaren)

Wschodnia strona Rynku, około 1910 r. Na fotografii po lewej kamienica ze sklepem Paula Thiel'a, później ze sklepem Thamsa i Garmsa z artykułami spożywczymi (Rynek 10). Wielka kamienica, stojąca w centrum wschodniej pierzei (Rynek 11), mieściła na parterze sklep *Kaiser's-Kaffee* (pod kolumnadą, po lewej) oraz hotel *Dom Niemiecki* (wł. Bruno Steffen). Kamienica obok, po prawej, na narożniku Rynku i późniejszej ul. Hindenburga (Rynek 12), mieściła sklep z modną konfekcją i mieszkanie Bernharda Leibera

Marktplatz mit dem Rathaus und Anbauten in seiner Mitte. Blick von Nordosten auf die Nordseite, um 1920. Das Rathaus wurde im 14. Jh. erbaut. Die Giebel, das Dach und das Türmchen stammten aus der Barockzeit. Am 9. Februar 1932 brannte das Rathaus (mit einigen angebauten Häusern) ab und wurden nicht wieder aufgebaut. Nach dem Brand bezog die gesamte Stadtverwaltung die erste Etage des Hauses vom Kaufmann Raphaelson (später *Kronen-Drogerie* von Anton Kehrbaum) am Markt 9 (Nordseite des Marktplatzes). Die Arkaden des Hauses Raphaelson sind rechts auf dem Foto zu sehen. Im nordöstlichen Eckhaus der Marktbebauung (Markt 21) wohnten Anna und Hermann Hanck (später Franz Wellnitz). Daneben das Haus der Familie Bonk (Näh- und Kurzwarengeschäft) und die im Februar 1932 abgebrannten Häuser von Riemer (Beckerei) und Sendrowski (*Central Restaurant* – neben dem Rathaus)

Widok z płn.-wsch. na północną zabudowę centrum Rynku i na Ratusz, około 1920 r. Ratusz Miejski zbudowany został w XIV w. Oba szczyty, dach i wieżyczka pochodziły z czasów baroku. Dnia 9. lutego 1932 r. Ratusz, wraz z dobudowanymi do niego kamienicami, spłonął i nie został już odbudowany. Po pożarze władze miasta przeniosły się na 1 piętro kamienicy kupca Raphaelsona przy północnej pierzei (Rynek 9, późniejsza *Drogeria pod Koroną* Antona Kehrbauma). Arkady kamienicy Raphaelsona widoczne są po prawej stronie fotografii. W narożnikowej, północno-wschodniej kamienicy, z tych stojących na środku Rynku, mieszkali Anna i Hermann Hanck (później Franz Wellnitz). Obok dom rodziny Bonków (sklep z pasmanterią), a za nim kamieniczki Riemera (piekarnia) i Sendrowskiego (*Restauracja Centralna*), sąsiadujące z Ratuszem i strawione przez pożar w lutym 1932 r.

Südwestliche Ecke des Marktplatzes mit Blick auf das Hauptschiff und den Turm der Kollegiatkirche, um 1925. An der Westseite des Markplatzes von links: das Kaufhaus von Selmar Josephson (Markt 1), dann das Glas-, Porzellan-, Geschenkartikel-, Spielsachen- und Eisenwarengeschäft des Kaufmanns sowie Stadtverordneten Clemens Schulz (Markt 2) und die *Privileg-Apotheke* (später *Adler-Apotheke mit Drogerie*) von Paul Mertins und nach 1936 von Walter Lerbs (Markt 3)

Płd.-zach. narożnik Rynku z widokiem na nawę główną i wieżę kolegiaty, około 1925 r. Na zachodniej stronie Rynku, od lewej: dom towarowy Selmara Josephsona (Rynek 1); potem sklep ze szkłem, porcelaną, upominkami, zabawkami i artykułami metalowymi, należący do kupca i członka zarządu miasta Klemensa Schulza (Rynek 2) oraz *Uprzywilejowana Apteka* (potem *Apteka i Drogeria pod Orłem*) Paula Mertinsa, od 1936 r. własność Waltera Lerbsa (Rynek 3)